

יהושע פרק ח דף מקורות ישיבה – בנה בונה יבנה ויבנה

1 ספרא בהר פרשה ב

ומנין עשה יובל אף על פי שאין שביעית תלמוד לומר תשע וארבעים שנה דברי ר' יהודה וחכמים אומרים שביעית נוהגת אף על פי שאין יובל, והיובל אינו נוהג אלא אם כן יש עמו שביעית.

2 אנציקלופדיה תלמודית כרך כב, יובל [טור קיב]

היובל אינו נוהג אלא אם כן יש עמו שביעית, שהיובל תלוי בשביעית, ואם לא מנו שבע שמיטות אין עושים את היובל, ר' יהודה חולק ואומר [טור קיח] עשה יובל אף על פי שאין שביעית, שנאמר: והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים שנה, משמע אף על פי שכל השנים שוות שלא היתה שמיטה ביניהן, צריך לעשות יובל לאחריהן. **כתבו ראשונים שמחלוקתם במקום שלא שמרו שמיטות כראוי, שחרשו בהן וזרעו ולא שמטו כספים, שלדעת חכמים כיון שלא עשו את השמיטות כהוגן, גם יובל שלאחריהן אין בו שום קדושה.**

3 תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף מד עמוד א

+יהושע ז' + ויאמר ה' אל יהושע קום לך. **דריש רבי שילא**: אמר ליה הקדוש ברוך הוא: שלך (יהושע) קשה משלהם, אני אמרתי +דברים כז+ והיה בעברכם את הירדן תקימו, **ואתם ריחקתם ששים מיל**. בתר דנפק, אוקים **רב** אמורא עליה, ודרש: +יהושע י"א+ כאשר צוה ה' את משה עבדו כן צוה משה את יהושע וכן עשה יהושע לא הסיר דבר מכל אשר צוה ה' את משה.

רש"י מסכת סנהדרין דף מד עמוד א

ריחקתם ששים מיל - הר גרזים והר עיבל רחוקים ששים מיל מן הירדן, במסכת סוטה (לו, א) ושם הקימו את האבנים.

תוספות מסכת סנהדרין דף מד עמוד א

ואתם ריחקתם ששים מילין - דהר גרזים והר עיבל היו רחוקים ששים מיל מן הירדן כדאיתא בפרק אלו נאמרין (סוטה דף לו). ויש לתמוה והלא כדין עשה דהא כתיב והיה בעברכם את הירדן תקימו את האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל **ומה היה יכול לעשות שלא מצא הר גרזים והר עיבל עד שם** ובפרק אלו נאמרין פליגי תנאי דתניא הלא המה בעבר הירדן מעבר הירדן ואילך דברי ר' יהודה פירוש **ברחוק מן הירדן** היושב בערבה אלו הר גרזים והר עיבל שיושבין בהן כותים ר"א אומר הלא המה בעבר הירדן סמוך לירדן דאי מעבר הירדן ואילך והכתיב והיה בעברכם את הירדן **וס"ל לר"א דהר גרזים והר עיבל שבסמוך לירדן דבר הכתוב ושנים היו** ובירושלמי אמר מה מקיים **רבי אליעזר הר גרזים והר עיבל ב' גבשושית עשו וקראו לאחת הר גרזים ולאחת הר עיבל** על דעתיה דר' יהודה ששים מיל הלכו באותו היום על דעתיה דר' אליעזר לא זו ממקומן והשתא ר' **שילא דהכא סבר דקראי כר' אליעזר והיה לו ליהושע לעשות כן** והוא הלך להר גרזים והר עיבל שבין הכותים ורב דאמר הכא דיהושע שפיר עבד מצי סבר כרבי יהודה או כר' אליעזר.

4 תוספתא מסכת סוטה (ליברמן) פרק ח

הלכה א

ברכות וקללות אילו שאמרו ישראל בשעה שעברו את הירדן שנא' והיה ביום אשר תעברו את הירדן כיצד עברו ישראל את הירדן בכל יום היה ארון נוסע אחר שני דגלים והיום נסע תחלה שני הנה ארון הברית (הברית) אדון כל הארץ וגו'

הלכה ב

בכל יום היו לויים נושאים את הארון והיום נשאוהו כהנים שני והיה כנוח כפות רגלי הכהנים וגו' ר' יוסה או' **בשלשה מקומות** נשאו כהנים את הארון אחת כשעברו ישראל את הירדן ואחת כשסבבו את יריחו ואחת כשהחזירוהו למקומו

הלכה ז

...**בוא וראה כמה ניסין נעשו לישראל באותו היום** עברו מי הירדן ובאו אל הר גרזים ואל הר עיבל שבשומרון שבצד שכם **שבאצל אילוני מורה** שני הלא המה בעבר הירדן אחרי וגו' יותר מששים מיל לא עמד איש בפניהם וכל שעמד בפניהם מיד נתרו שני את אימתי אשלח לפניך וגו' ואוי תפל עליהם אימתה ופחד וגו' עד יעבר עמך זו ביאה ראשונה עד יעבר עם זו קנית זו ביאה שניה אמור מעתה ראויין היו ישראל לעשות להם כדרך שנעשה להם על הים אלא שחטאו

5 תלמוד ירושלמי מסכת סוטה פרק ז דף כא טור ג /ה"ג

דרכי ישמעאל אמר כל ביאות שנאמרו בתורה לאחר ארבע עשרה שנה נאמרו שבע שכיבשו ושבע שחילקו ודכוותה לא נאמרו ברכות וקללות אלא לאחר ארבע עשרה שנה התיב רבי חנניה קומי רבי מנא והכתיב והיה בעברכם את הירדן תקימו את האבנים האלה אמ' ליה אבנים הקימו אותן מיד ברכות וקללות לאחר ארבע עשרה שנה נאמרו.

6 תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צא עמוד ב

אמר רבי מאיר: מניין לתחיית המתים מן התורה שנאמר + שמות ט"ו + אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה', שר לא נאמר, אלא ישיר - מכאן לתחיית המתים מן התורה. כיצא בדבר אתה אומר: + יהושע ח' + אז יבנה יהושע מזבח לה', בנה לא נאמר, אלא יבנה - מכאן לתחיית המתים מן התורה. - אלא מעתה + מלכים א' י"א + אז יבנה שלמה במה לכמוש שקץ מואב, הכי נמי דיבנה? אלא: מעלה עליו הכתוב כאילו בנה

7 פסיקתא זוטרותא (לקח טוב) שמות פרק טו

אז ישיר משה ובני ישראל יש אז לשעבר, ויש אז לעתיד, אז הוחל (בראשית ד כו), אז אמרה (שמות ד כו), אז ישיר משה, אז ישיר ישראל (במדבר כא יז), אז יבנה יהושע (יהושע ח ל), אז ידבר יהושע (שם י יב), אז אמר שלמה (מ"א ח יב) הרי אלו לשעבר, אז תראי ונהרת (ישעיה ס ה), אז יבקע (שם נח ח), אז תפקחנה, אז ידלג (שם לה ה ו), אז תשמח בתולה במחול (ירמיה לא יב), אז ימלא שחוק פינו אז יאמרו בגוים (תהלים קכו ב), הרי אלו לעתיד. אז שר משה לא נאמר, אלא ישיר, למדנו לתחיית המתים:

8 דברים רבה (ליברמן) פרשת ראה

א"ר אלעזר הסיף והספר ירדו כרוכין זה בזה מן השמים, אמ' להם אם תעשו מה שכתוב בספר הזה אתם ניצולים מן הסיף הזה ואם לא תעשו מה שכתוב בספר הזה אתם נהרגין בסיף הזה. ד"א אם תאבו ושמעתם, א"ר לוי לה"ד לעבד שאמ' ליה רבו הרי מוניק(שרשרת) של זהב והרי כבלין של ברזל, אם עשית לי רצוני הרי מוניק (שרשרת) של זהב, ואם לאו הרי כבלין של ברזל. כך אמ' הקדוש ברוך הוא לישראל, אם עשיתם רצוני הרי הטוב והברכה, ואם לאו הרי הקללה, הרי שתי דרכים לפניכם, הה"ד ראה אנכי וגו'.

9. ילקוט שמעוני יהושע רמז יד

עודם בירדן, אמר להם יהושע דעו על מה אתם עוברים את הירדן - על מנת שתורישו את יושבי הארץ שנאמר והורשתם את כל יושבי הארץ וגו' אם אתם עושים כן מוטב ואם לאו באים מים ושוטפים אותיכם, מאי "אותיכם" - אותי ואתכם עודם בירדן, אמר להם יהושע הרימו לכם איש אבן אחת על שכמו למספר שבטי בני ישראל וגו' עודם בירדן אמר להם יהושע שאו לכם מזה מתוך הירדן ממצב רגלי הכהנים הכין שתים עשר אבנים והעברתם אותם עמכם והנחתם אותם במלון אשר תלינו בו הלילה

10. תלמוד ירושלמי מסכת סוטה פרק ז דף כב טור א /ה"ה

תני רבי אליעזר בן יעקב אומר יותר משלש מאות מיל היו המים גדושין ועולין כיפין על גבי כיפין עד שראו אותן כל אומות העולם הדא היא דכתיב ויהי כשמוע כל מלכי האמורי אשר בעבר הירדן וכל הכנעני אשר על הים את אשר הוביש יי' את מי הירדן מפני בני ישראל עד עברם וגו' אמר רבי שמעון בן לקיש בירדן קיבלו עליהן את הנסתרות אמר להן יהושע אם אין אתם מקבלין עליכם את הנסתרות המים באין ושוטפין אתכם אמר רבי סימון בר זבדא ויאות תדע לך שהוא כן שהרי עכן חטא ורובה של סנהדרין נפלה בעי אמר רבי לוי ביבנה הותרה הרצועה יצתה בת קול ואמרה אין לכם עסק בנסתרות

קורבן העדה שם דה ביבנה הותרה רצועה

ששם הלכו הסנהדרין משרבו הרוצחים קודם חורבן הבית ושם התפללו על הנסתרות שלא יענשו יצאה בת קול ואמרה אין לכם עסק בנסתרות.

11. ילקוט שמעוני יהושע רמז יז

ומה תעשה לשמך הגדול, ריש לקיש בשם רבי ינאי אמר שתף הקדוש ברוך הוא שמו בישראל, משל למלך שהיה לו מפתחות של פלטרין קטנה, אמר המלך אם אני מניחה כמות שהיא אבודה, אלא הריני עושה שלשלת קטנה שאם אבדה תהא מוכחת עליה

כך אמר הקדוש ברוך הוא אם אני מניח את ישראל כמות שהם יהיו נבלעים בין האומות, אלא הריני משתף שמי הגדול ביניהם
והם חיים, כמו שכתוב מה תעשה לשמך הגדול, המשותף בנו,